

Van den Noort schildert zee van binnenuit

Er zijn mensen die duizend dingen per dag kunnen doen en toch rust uitstralen en de indruk wekken een zee van tijd te hebben, al moeten ze voor een gesprek wel even de agenda trekken. Henry Kissinger is zo'n man. Hij slaapt niet meer dan vier uur per etmaal en lijkt toch altijd fit en uitgeslagen. Johann van den Noort uit Kampen slaapt niet veel langer en ziet er desondanks vitaal uit. Hij is geen Henry Kissinger, want politiek ligt hem niet.

Toch krijgt hij er zijdelings vaak mee te maken en min of meer politieke uitspraken schuwt hij niet. Een voorbeeld? 'De gemeente Kampen moet meer doen voor kunststudenten. We hebben ze eerst naar Kampen gehaald en als ze na hun academietijd blijven hangen, moet er werk- en woonruimte voor hen zijn.'

Johann van den Noort werd geboren in Kampen en hij houdt van 'zijn' stad. Als geen ander zet hij zich in voor een cultureel klimaat waarin talent goed kan gedijen. Meer dan eens sprong hij op de barricaden voor plaatselijke kunstenaars. En hij doet meer. Zo biedt hij expositiegelegenheid aan jong talent in de showroom van het autobedrijf dat zijn naam draagt. Ook maakt hij deel uit van de tentoonstellingscommissie die de gemeente Kampen adviseert inzake het tentoonstellingsbeleid dat gevoerd moet worden in de gemeentelijke expositieruimte in de synagoge. Daarnaast is hij secretaris van de plaatselijke schildersvereniging De Varfdeuze. Verder maakt hij deel uit van de aankoopcommissie die met het bedrag van f 2.000,- per jaar de gemeentelijke kunstcollectie op peil moet houden. Over dat belachelijke bedrag maakte Van den Noort zich onlangs nogal kwaad en hij haalde flink uit naar het gemeentebestuur. De regionale pers registreerde de schermutselingen met de nodi-

Kijken naar kunst moet geleerd worden

komst ziet; het houden van lezingen; het bijhouden van de ontwikkelingen op het gebied van de beeldende kunsten door het bezoek van musea in binnen- en buitenland; het verzorgen van mailing door beeldende kunstenaars richting bedrijfsleven; het vervaardigen van een serie etsen voor de Rotary-actie 'Polio de wereld uit'; enzovoorts, enzovoorts, enzovoorts.

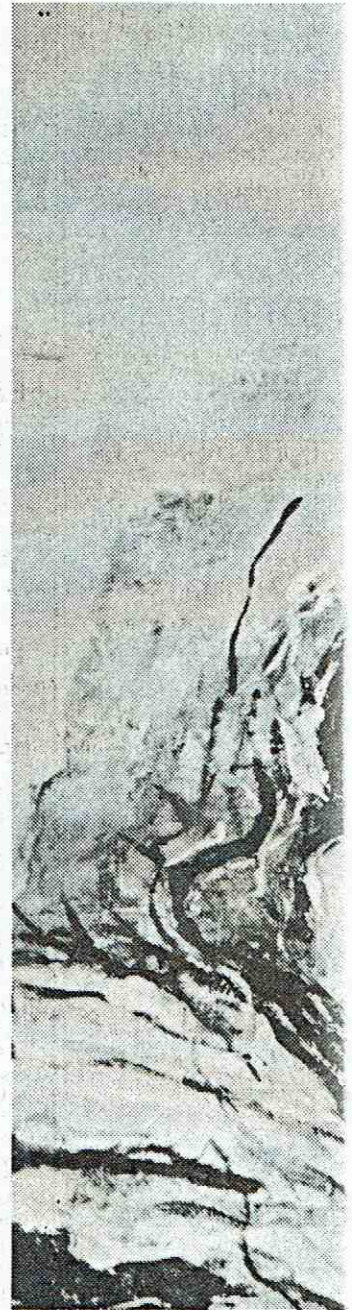
Poeder

Belangrijkste activiteit naast het leiding geven aan zijn autobedrijf is echter de beoefening van de schilderkunst. De liefde voor beeldende kunst begon al op de lagere school. Johann van den Noort daarover: 'Ik bewonderde als kind de invallende schilder Jan Poeder die een paar huizen bij ons vandaan woonde. Hij hield zich voorna-

melijk bezig met het schilderen van boslandschappen en jachtaferelen in een realistische fijnschilderstijl. Het eerste boek over beeldende kunst dat ik kocht van mijn opgespaarde zakgeld was eigenaardig genoeg van Picasso. Iets heel anders dan Jan Poeder. Mijn vroegste eigen werk is heel sterk geïnspireerd door wat Picasso deed. Ik beschouw mijn bewondering voor Poeder overigens niet als een jeugdzonde, want hij was een goed schilder. Hij was echter, toen zo rond 1950, niet meer van die tijd'.

Zee

Het schildershart van Van den Noort ging uit naar moderne kunst. Met uitzondering van een periode waarvoor hij zich nu zegt te schamen, heeft hij tot nu toe modern gewerkt. Dat wil zeggen: rechtstreeks vanuit het gevoel en in de geest van de tijd. De periode waarin Van den Noort even niet zichzelf was en waaraan hij liever niet herinnerd wil worden, had wel degelijk invloed op zijn latere werk. Johann van den Noort legt uit: 'Ik ben bezeten van water. Altijd geweest. Het begon hier in Kampen met roeien en kanoën en mondde uiteindelijk uit in zeezeilen. Ik heb mijn boot zo aangepast dat ik alleen de zee op kan en tijdens het zeilen genoeg ruimte overhoud om te schetsen. Na mijn door Picasso beïnvloede periode wilde ik per se iets met de zee gaan doen. Ik wist alleen niet hoe. Het werden in eerste aanleg zeegezichten in realistische fijnschilderstijl. Succes verzekerd. Mijn eerste grote tentoonstelling in de Koornmarktspoort was een groot succes. Lof alom. Alleen de kunstkritiek stond niet te juchten. Zelf voelde ik op dat moment ook al dat ik me op een

net als een concertpianist dagelijks vingeroefeningen doen om het vingertoppengevoel vast te houden, is zijn mening. De affiniteit met water heeft ondertussen al een veelomvattende collectie opgeleverd. Van de oude zeegezichten bestaat geen spoor meer. De schilder zegt die doeken te hebben vernietigd. En alles wijst erop dat dat ook inderdaad en effectief gebeurd is.

De boer op

Schilder en zakenman. Moet je daarvoor een beetje schizofreen zijn? Volgens Johann van den Noort zeker niet: 'Een zakenman moet elke minuut van de dag creatief bezig zijn. Ik weet zeker dat kunstenaars heel veel voor bedrijven zouden kunnen betekenen. Elk zichzelf respec-

verstoord geweest. Dat moet veranderen. Er ligt voor een beeldend kunstenaar met zake-lijk inzicht een wereld open, als hij tenminste kwaliteit levert.'

Als lid van de tentoonstellings-commissie krijgt Van den Noort indirect nog wel eens te horen dat het tentoonstellingsbeleid niet altijd even gelukkig is. Van den Noort geeft dat toe: 'Kijk, zo'n Poortvliet vind ik ook slecht. Maar hij trok wel de meeste mensen. Dank zij de kas-successen in de zomermaanden zoals Poortvliet, Picasso, Israëls, Chagall, Esscher en Appel

kunnen we de rest van het jaar leuke dingen doen, ook voor plaatselijke kunstenaars.'

Gevoelskwestie

Johann van den Noort denkt veel na over de zin en onzin van beeldende kunst. Waar mogelijk ruimt hij misverstanden en vooroordelen uit de weg. Het houden van lezingen is daarbij een wapen dat hij bij voorkeur hanteert. In één van die lezingen stelt hij: 'De kunstwerken worden veroordeeld volgens de

eigen norm die de kijker gebruikt. Kijken naar moderne kunst is echter een gevoelskwestie. Waarom wordt er wel erkend dat de één muzikaal is en de ander niet, terwijl iedereen met kennis van zaken naar beeldende kunst schijnt te kunnen kijken? Onzin natuurlijk: naar kunst kijken moet geleerd worden. De één heeft daar feeling voor, de ander niet. Die is dus niet visueel ingesteld en niet in staat dat wat gezien wordt te vertalen naar het gevoel. Echte kunst moet altijd modern zijn. Wie moderne

kunst niet begrijpt mist een innerlijk oog. Bij het bekijken van beeldende kunst moet je geen nuchtere vragen stellen over de voorstelling of de vrijheden die de kunstenaar zich heeft geper-mitteerd. Wij moeten onze werkelijkheid niet als maatstaf nemen. Iemand die alleen Nederlands spreekt kan een Fransman geen brabbellende inboorling noemen omdat hij hem niet begrijpt. Een gedachte kan in beide talen even goed uitgedrukt worden. Wie de taal van de kunstenaar niet spreekt, kan er ook niet over oordelen.'

